

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เทศบาลตำบลหนองหอย

R
I
S
K

งานยุทธศาสตร์และงบประมาณ สำนักปลัดเทศบาล

ประกาศเทศบาลตำบลหนองหอย
เรื่อง นโยบายบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองหอย

เทศบาลตำบลหนองหอย ได้ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นรูปธรรมโดยยึดถือการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO และกรอบการดำเนินงานของกระทรวงการคลัง เพื่อลดความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์กร โดยคำนึงถึงการบรรลุตามแผนยุทธศาสตร์ แผนการดำเนินงานประจำปีของเทศบาลตำบลหนองหอย จึงกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้

๑. ให้ทุกสำนัก/กอง ในสังกัดเทศบาลตำบลหนองหอย ต้องดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับชั้นที่ต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและเทศบาลตำบลหนองหอย และให้ความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับที่เพียงพอและเหมาะสม

๒. ให้มีการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งองค์กรในทิศทางเดียวกัน เป็นไปตามมาตรฐานที่ดีตามแนวปฏิบัติสากล โดยมีการจัดการและดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสอดคล้องกับการบรรลุตัวชี้วัด/เป้าหมาย กลยุทธ์ ตามแผนยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณของเทศบาลตำบลหนองหอย

๓. ให้มีการจัดทำ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งมีการทบทวนปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ กรณียังมีความเสี่ยงให้ทบทวนและนำไปบริหารความเสี่ยง ในปีงบประมาณถัดไป

๔. ให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการที่ดี มีการเผยแพร่และแจ้งเวียนนโยบาย และคู่มือบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นางจիրพร หวันแดง)

นายกเทศมนตรีตำบลหนองหอย

รายงานการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองหอย
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

งานยุทธศาสตร์และงบประมาณ
เทศบาลตำบลหนองหอย

คำนำ

การบริหารความเสี่ยงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการป้องกันและควบคุมในด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ซึ่งมีผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์กรโดยรวม ดังนั้น “การบริหารความเสี่ยงที่ดี” คือการที่คนในองค์กรมีหน้าที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ตรวจสอบประเมินความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรอยู่เสมอ อีกทั้งมีการร่วมกันวางแผนป้องกันและควบคุมให้เหมาะสมกับภารกิจเพื่อลดสภาพปัญหาหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจสร้างความเสียหายหรือความสูญเสียให้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเทศบาลตำบลหนองหอย ได้จัดทำการประเมินความเสี่ยง การทุจริตและประพฤติมิชอบ และดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่น และผู้ปฏิบัติงาน ทุกสำนัก/กอง มีความเข้าใจถึงกระบวนการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองหอยสามารถดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ตามแบบประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นกระบวนการ ซึ่งเป็นการลดมูลเหตุและโอกาสที่จะเกิดปัญหาหรือความเสียหายให้ระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และสามารถตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบโดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง ๒ มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต ประพฤติ มิชอบ ที่ กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วม ร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้

เทศบาลตำบลหนองหอย ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในองค์กรขึ้น เพื่อให้หน่วยงาน มีมาตรการหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
เทศบาลตำบลหนองหอย
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑ บทนำ

- หลักการและเหตุผล ๑
- วัตถุประสงค์ ๒
- เป้าหมาย ๒
- ประโยชน์ที่ได้รับ ๓

บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป/เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ๔
- วิสัยทัศน์ ๕
- ยุทธศาสตร์ ๕
- โครงสร้างการบริหารงานภายในเทศบาล ๕
- ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตและความหมาย ๖
- ทฤษฎีเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน ๗-๙
- สาเหตุของการทุจริตคอร์รัปชัน ๑๐-๑๑
- รูปแบบของการทุจริตคอร์รัปชัน ๑๒-๑๓
- ผลกระทบของการทุจริตคอร์รัปชัน ๑๓-๑๕
- ความรู้ หลักการ และแนวคิดเกี่ยวกับความเสี่ยง ๑๕-๑๗

บทที่ ๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

- การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กร ๑๘-๑๙
- ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีของเทศบาลตำบลหนองหอย
 - ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง ๒๐
 - ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง ๒๑
 - ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (หาค่าเฉลี่ยรวม) ๒๒
 - ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง ๒๓
 - ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง ๒๔-๒๖
 - ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง ๒๗-๒๙
 - ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง ๓๐
 - ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง ๓๑
 - ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง ๓๒-๓๕

ภาคผนวก

- สรุปรายงานประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของเทศบาลตำบลหนองหอย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗ ๓๗-๔๐

บทที่ ๑

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยถือเป็นปัญหาเรื้อรังที่นับวันจะทวีความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้นและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ เป็นปัญหาระดับต้นๆ ที่ขัดขวางการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เนื่องจากเกิดขึ้นทุกภาคส่วนในสังคมไทยไม่ว่าจะเป็นภาคการเมือง ภาคราชการ ในเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมักถูกมองจากภายนอกสังคมว่าเป็นองค์กรที่เอื้อต่อการทุจริตคอร์รัปชันและมักปรากฏข่าวการทุจริตตามสื่อและรายงานของทางราชการอยู่เสมอ ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อกระแสการกระจายอำนาจและความศรัทธาต่อระบบการปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้ภาพลักษณ์ของประเทศไทยเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันมีผลทางลบ สอดคล้องกับการจัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินการทุจริตคอร์รัปชันทั่วโลกที่จัดตั้งโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พบว่าผลคะแนนของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๘ อยู่ที่ ๓๕ ถึง ๓๘ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ อยู่ที่อันดับ ๗๘ จาก ๑๖๘ ประเทศทั่วโลกและเป็นอันดับที่ ๓ ในประเทศอาเซียนรองจากประเทศสิงคโปร์และประเทศมาเลเซีย และล่าสุดพบว่าผลคะแนนของประเทศไทยปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ลดลง ๓ คะแนนจากปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ลำดับที่ ๑๐๑ จาก ๑๖๘ ทั่วประเทศ ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีปัญหาการคอร์รัปชันอยู่ในระดับสูง

แม้ในช่วงระยะที่ผ่านมาประเทศไทยได้แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการปราบปรามและป้องกันการทุจริตไม่ว่าจะเป็นร่วมเป็นภาคีภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๖ การจัดตั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาแล้ว ๓ ฉบับ แต่ปัญหาการทุจริตในประเทศไทยไม่ได้มีแนวโน้มที่ลดลง สาเหตุที่ทำให้การทุจริตเป็นปัญหาที่สำคัญในสังคมไทย ประกอบด้วย ปัจจัยทางด้านพื้นฐานโครงสร้างทางสังคม ซึ่งเป็นสังคมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความสัมพันธ์แนวดิ่งหรืออีกนัยหนึ่งคือ พื้นฐานของสังคมและวัฒนธรรมที่ทำให้สังคมไทยยึดติดกับการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยเฉพาะในหมู่ญาติ พี่น้องและพวกพ้องยึดติดกับกระแสบริโภคนิยม วัตถุนิยม ดิตความสบาย ยกย่องคนที่มีเงินและมีอำนาจ คนไทยบางคนมองว่าการทุจริตคอร์รัปชันเป็นเรื่องปกติที่ยอมรับได้ ซึ่งนับได้ว่าเป็นปัญหาที่ฝังรากลึกในสังคมไทยมาตั้งแต่อดีตหรือกล่าวได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของค่านิยมและวัฒนธรรมไปแล้ว ผนวกกับปัจจัยทางด้านการทำงานที่ไม่ได้บูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนไว้ด้วยกัน ซึ่งส่งผลให้การกระทำของกลไกหรือความพยายามที่ได้กล่าวข้างต้นไม่สามารถทำได้อย่างเต็มศักยภาพขาดความเข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมุ่งให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม เป็นสังคมมิติใหม่ที่ประชาชนไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตทุกรูปแบบ โดยได้รับความร่วมมือจากฝ่ายการเมือง หน่วยงานของรัฐตลอดจนประชาชนในการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติ เพื่อให้ประเทศไทยมีศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิในด้านความโปร่งใสทัดเทียมนานาชาติอารยประเทศ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ประเทศไทยได้รับประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริตซึ่งการจะทำให้มีคะแนนที่สูงได้นั้น การบริหารงานภาครัฐต้องมีระดับธรรมาภิบาลที่สูงขึ้น

เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนต้องมีพฤติกรรมแตกต่างจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ในทางทุจริต ประพฤติมิชอบ โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานหลักออกเป็น ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยกระดับดัชนีการรับรู้ทุกชนิด

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. เพื่อยกระดับจิตสำนึกรับผิดชอบในผลประโยชน์ของสาธารณะ ของข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงประชาชนในท้องถิ่น
๓. เพื่อให้การบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)
๔. เพื่อส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วม (people's participation) และตรวจสอบ (people's audit) ของภาคประชาชนในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๕. เพื่อพัฒนาระบบ กลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. เป้าหมาย

๑. ข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนท้องถิ่น ปราศจากการก่อให้เกิดข้อสงสัยในการประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณการขัดกันแห่งผลประโยชน์และแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
๒. เครื่องมือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ที่สามารถป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการ
๓. โครงการ กิจกรรม มาตรการ ที่สนับสนุนให้สาธารณะและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และตรวจสอบการปฏิบัติหรือบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๔. กลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็งในการตรวจสอบ ควบคุม ถ่วงดุลการใช้อำนาจอย่างเหมาะสม
๕. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีแผนงานที่มีประสิทธิภาพ ลดโอกาสในการกระทำทุจริต และประพฤติมิชอบจนเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วน

๔. ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงประชาชนในท้องถิ่น มีจิตสำนึกรักท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำมาซึ่งการสร้างค่านิยมและอุดมการณ์ ในการต่อต้านการทุจริต จากการปลูกฝังหลักคุณธรรมจริยธรรม หลักธรรมาภิบาล รวมถึงหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานและชีวิตประจำวันได้

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารราชการเป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่มีความโปร่งใสเป็นธรรมและตรวจสอบได้

๓. ภาคประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ รวมถึงร่วมตรวจสอบในฐานะพลเมืองที่มีจิตสำนึกรักท้องถิ่น อันจะนำมาซึ่งการสร้างเครือข่ายภาคประชาชน ที่มีความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังการทุจริต

๔. สามารถพัฒนาระบบกลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร ที่มีความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังการทุจริต

๕. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางการบริหารราชการที่มีประสิทธิภาพ ลดโอกาสการกระทำทุจริต และประพฤตินิยมขอบจนเป็นเรื่องที่ยอมรับจากทุกภาคส่วนในการเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบด้านการป้องกันการทุจริต อันจะส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดความภาคภูมิใจ และให้ความร่วมมือกันเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวังการทุจริตที่เข้มแข็งยั่งยืน

บทที่ ๒

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ “วัฒนธรรมงามล้ำเลิศ ถิ่นกำเนิดเวียงกุมกาม ประเพณีดีงาม เลื่องลือนามหนองหอย” “ประวัติ” แต่เดิมพื้นที่ตำบลหนองหอยในหมู่บ้านเสาทินมีหนองน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ มีทั้งนกและหอยในหนองน้ำแห่งนี้มากมาย โดยเฉพาะหอยซึ่งมีมากจนชาวบ้านเรียกกันว่าหนองหอย จึงเป็นชื่อของตำบลหนองหอยในปัจจุบัน

“เทศบาลตำบลหนองหอย ตั้งอยู่เลขที่ ๓๑/๒ หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบล โดยจัดตั้งเป็นเทศบาล ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป โดยเจตนารมณ์สำคัญของการจัดตั้งเทศบาลตำบลก็เพื่อพัฒนาและยกระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องความเจริญเติบโตทั้งทางด้านสังคมและเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นของตำบลหนองหอย พื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลหนองหอย มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๓.๖๖๕ ตารางกิโลเมตร (๒,๒๙๐ ไร่)”

➤ ด้านกายภาพ

ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ตำบล

ตำบลหนองหอยแบ่งเขตการปกครองตามลักษณะการปกครองท้องที่ ออกเป็น ๗ หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ ๑ บ้านหนองหอย

หมู่ที่ ๒ บ้านโรงวัว

หมู่ที่ ๓ บ้านเสาทิน

หมู่ที่ ๔ บ้านสันป่าเลียง

หมู่ที่ ๕ บ้านเมืองสาทร (ประกอบด้วยหมู่บ้านดำรงนิเวศน์ ปาล์มสปิง และเอือนพญาคำ)

หมู่ที่ ๖ บ้านศิริพัฒนานิเวศน์

หมู่ที่ ๗ บ้านชัยพฤกษ์

➤ ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ตำบลหนองหอยสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีลำเหมืองธรรมชาติหลายสาย โดยส่วนใหญ่เป็นแหล่งชุมชนพื้นที่อยู่อาศัยและได้รับการพัฒนาโดยตลอด โดยมีอาณาเขตในการบริหารจัดการ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ (ส่วนของตำบลวัดเกต)
ทิศใต้	ติดต่อกับ	เขตตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เขตตำบลท่าวังตาล อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	เขตตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ (โดยมีแม่น้ำปิงเป็นเส้นแบ่งเขต)
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	เขตตำบลท่าศาลา อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

วิสัยทัศน์

“ตำบลหนองหอย สังคมอุดมสุข”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลหนองหอย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านเศรษฐกิจตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ความยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

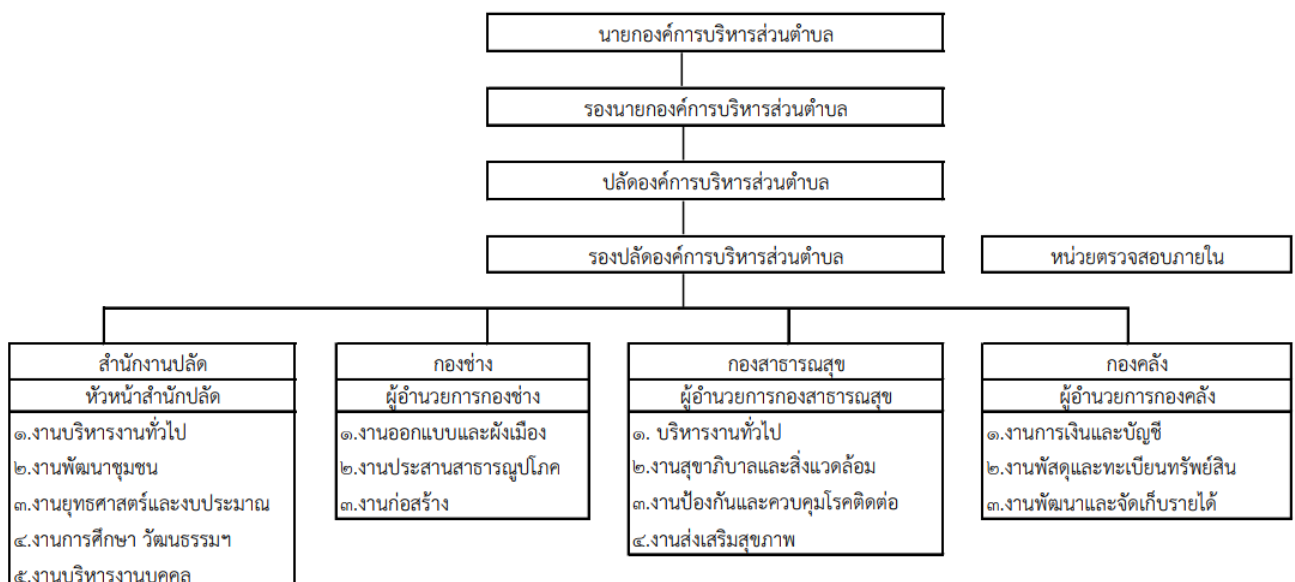
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านพัฒนาการอนุรักษ์ฟื้นฟูและสืบสานวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านพัฒนาการจัดระเบียบชุมชนสังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ ด้านพัฒนาการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

โครงสร้างการบริหารงานภายในเทศบาลตำบลหนองหอย

การทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานภาครัฐ ถือเป็นภัยคุกคามความมั่นคงของชาติรูปแบบหนึ่ง ซึ่งหลายคนหรือองค์กรมองข้ามเพราะคิดว่าไม่สำคัญและไม่ใช้ปัญหาของตนเอง หรือบางครั้งมองว่าเป็นเรื่องไกลตัว ซึ่งแท้จริงแล้วปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวพัน และเชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคมทุกคน โดยปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานภาครัฐนี้ อาจมีสาเหตุหลายปัจจัยด้วยกัน เช่น ความยากจนของข้าราชการชั้นผู้น้อย ความอยากได้อะไรก็มี การขัดกันของผลประโยชน์ การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบาย ฯลฯ ดังนั้น เทศบาลตำบลหนองหอย จึงต้องทำความเข้าใจ หรือศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่มีความเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการทุจริตและการบริหารความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดการทุจริต เพื่อค้นหาแนวทางในการดำเนินการประเมินความเสี่ยงและดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ของเทศบาลตำบลหนองหอยให้มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งการศึกษาในส่วนนี้ผู้จัดทำได้ทำการศึกษาตามหัวข้อต่อไปนี้

๑. ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตและความหมาย
๒. ทฤษฎีเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน
๓. สาเหตุของการทุจริตคอร์รัปชัน
๔. รูปแบบของการทุจริตคอร์รัปชัน
๕. ผลกระทบของการทุจริตคอร์รัปชัน
๖. ความรู้ หลักการ และแนวคิดเกี่ยวกับความเสี่ยง

๑. ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตและความหมาย

ความหมายการทุจริต พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมาย การทุจริต คือ ประพฤติชั่วคดโกง ไม่ซื่อตรง

ประมวลกฎหมายอาญาให้คำนิยามไว้ในมาตรา ๑ (๑) ได้บัญญัติว่า โดยทุจริต หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ ได้บัญญัติว่าทุจริตต่อหน้าที่ หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติกรรมที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหน้าที่ซึ่งที่ตนมิได้มีตำแหน่งเหนือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ บัญญัติว่า “ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤตินิชอบในภาครัฐ ทุจริตต่อหน้าที่ หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่ง หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อ แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๐) ได้กำหนดความหมาย การทุจริตคอร์รัปชัน คือ การใช้อำนาจหรืออิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ที่ตนเองมีอยู่ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเอง ญาติพี่น้อง และพวกพ้อง

องค์การระหว่างประเทศด้านความโปร่งใส (Transparency International) ได้กำหนดความหมาย คอร์รัปชัน คือ การใช้อำนาจที่ได้รับความไว้วางใจในทางที่ผิด เพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล

สรุปความหมายของการทุจริต

การทุจริต (Corruption) คือ การใช้อำนาจที่ได้มาหรือการใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ในทางมิชอบ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก หรือประโยชน์อื่นใดอันมิควรได้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของผู้อื่น การทุจริตอาจเกิดได้หลายลักษณะ เช่น การติดสินบนเจ้าพนักงานด้วยการให้หรือการรับสินบนทั้งที่เป็นเงินและสิ่งของ การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การฟอกเงิน การยกยอก การปกปิดข้อเท็จจริง การขัดขวางกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

๒. ทฤษฎีเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน

๒.๑ ทฤษฎีสามเหลี่ยมของการทุจริตคอร์รัปชัน (Fraud Triangle Theory)

ทฤษฎีที่ได้รับความนิยม และมักถูกนำมาใช้เป็นตัวแบบในการศึกษาการทุจริตคอร์รัปชัน คือ ทฤษฎีสามเหลี่ยมของการทุจริตคอร์รัปชัน (Fraud Triangle Theory) ของ Donald R Cressey (เขียนในช่วงปีทศวรรษ ๑๙๘๐) โดยทฤษฎีดังกล่าวมีสาระสำคัญ คือ การทุจริตคอร์รัปชันมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นสูง หากมีเหตุการณ์ หรือปัจจัยเสี่ยงที่เอื้อต่อการเกิดการทุจริตคอร์รัปชันใน ๓ ด้าน ได้แก่

๑.๑ การมีความกดดัน หรือแรงจูงใจ (Pressure or Incentive) ซึ่งผู้ที่กระทำการทุจริตคอร์รัปชันจะมีความกดดัน หรือมีแรงจูงใจ ให้กระทำการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งแรงผลักดันนี้อาจเกิดจาก (๑) ความกดดันในการปฏิบัติงาน หรือการปฏิบัติหน้าที่ เช่น กิจการที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายโดยใช้ตัวชี้วัดผลลัพธ์ทางการเงินตามระยะเวลาที่กำหนดไว้สูงเกินไป เช่น รายได้ของยอดขาย ผลกำไรที่ได้รับ ฯลฯ ซึ่งหากผู้ปฏิบัติงานทำไม่ได้ตามที่กำหนดไว้จะถูกลงโทษ เจื่อนไขเหล่านี้มักเป็นความกดดันที่ก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน โดยวิธีการแก้ไขรายละเอียดและตัวเลขบัญชีในรายงานที่ เสนอต่อผู้บริหาร (๒) ความกดดันและแรงจูงใจส่วนตัว หรือส่วนบุคคล เช่น ความเดือนร้อนทางการเงิน เฉพาะหน้าหรือบางกรณีอาจเกิดขึ้นจากอุปนิสัยส่วนตัว เช่น ติดการพนัน การใช้จ่ายที่สุรุ่ยสุร่าย และเป็นคนที่มึอุปนิสัยชอบความท้าทาย เป็นต้น

๑.๒ การมีโอกาสในการกระทำผิด (Opportunity) กล่าวคือ การมีโอกาสในการกระทำการทุจริตคอร์รัปชันนั้น โอกาสที่เอื้อต่อการจะปกปิดการกระทำการทุจริตคอร์รัปชัน โอกาสที่จะแปลงสภาพของทรัพย์สินที่ได้มาจากการทุจริตคอร์รัปชัน โอกาสในการกระทำผิดที่เกิดจากจุดอ่อนของระบบการควบคุมภายในองค์กร หรือระบบการตรวจสอบป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันที่ไม่สามารถตอบสนองได้อย่างทันที่ทันใด (ทันเวลา) เป็นต้น ซึ่งข้อบกพร่องของระบบการควบคุมหรือมาตรการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน เช่น ขาดการแบ่งแยกหน้าที่ที่มีความเสี่ยงต่อการสร้างความเสียหาย ให้แก่องค์กรการละเมิดหรือการยกเว้นการควบคุม (ลักษณะงานบางอย่างไม่ต้องได้รับการตรวจสอบ) ขาดการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลทรัพย์สิน และระบบสารสนเทศที่มีความสำคัญ ส่วนระบบการควบคุม การทุจริตคอร์รัปชันแบบค้นพบ เช่น ไม่มีร่องรอยที่สามารถตรวจสอบได้ทำให้สามารถกระทำผิดได้โดยไร้ร่องรอย หรือระบบตรวจพบได้ยากไม่มีระบบการควบคุมแบบอัตโนมัติการค้นพบการกระทำผิดได้ในระยะเวลาที่เกิดขึ้นจริง ไม่มีการตรวจนับทรัพย์สินและตรวจสอบบัญชีอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น

๑.๓ การมีข้ออ้าง หรือการใช้เหตุผลที่ทำให้ผู้กระทำความผิดรู้สึกดีขึ้น (Rationale) เช่น การอ้างถึงความจำเป็นความเดือดร้อนส่วนตัว การอ้างว่าเป็นธรรมเนียมหรือเป็นประเพณีที่ต้องกระทำการอ้างว่าไม่ทราบว่ามีสิ่งที่เป็นความผิด เพราะเนื่องจากใคร ๆ ก็ทำกันหรืออ้างว่า

เป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ต่อส่วนร่วม เช่น การตกแต่งตัวเลขการเงินให้มีกำไรเพื่อให้ผู้ถือหุ้นเกิดความพึงพอใจ หรือเพื่อต้องการได้รับเงินปันผลและราคาหุ้นเพิ่มสูงขึ้น หรืออ้างว่าทำเพื่อไม่ให้กิจการล้มละลาย เป็นต้น

๒.๒ ทฤษฎีการขัดกันแห่งประโยชน์ (Conflict of Interests Theory)

ทฤษฎีนี้สามารถอธิบายถึงผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันในเรื่องผลประโยชน์ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งตามทฤษฎีนี้คำว่า “การทุจริตคอร์รัปชัน” จะมีความหมายที่กว้างซึ่งลักษณะของความขัดแย้งมีความเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ที่อยู่ในรูปแบบของสิ่งที่ไม่ผิดกฎหมายอาจเป็นผลประโยชน์ที่มีมูลค่าทางการเงินหรือไม่ก็ได้ หรืออาจหมายถึง ผู้บริหารที่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าสิ่งอื่นใดจนส่งผลกระทบต่อปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ตนเองรับผิดชอบอยู่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวม ตัวอย่างเช่น ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เรามักพบเห็นกันอยู่ในปัจจุบัน กล่าวคือ การที่ผู้มีอำนาจในรัฐบาลเป็นคู่สัญญากับบริษัทของตนเองการทำงานพิเศษนอกเหนือจากงานประจำการเข้าถึงและการรับรู้ข้อมูลภายในการใช้ทรัพยากรของทางราชการเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว เป็นต้น ทฤษฎีที่มีความเกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน สามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นตัวแบบในการอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันขึ้น ซึ่งตัวทฤษฎีสามารถนำมาใช้ตั้งเป็นคำถามว่ารูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันในแต่ละลักษณะนั้นเกิดขึ้นจากบุคคลกลุ่มใดในสังคม และมีลักษณะของการแสวงหาผลประโยชน์อย่างไรบ้าง

ทฤษฎีการขัดกันแห่งผลประโยชน์ได้รับอิทธิพลจากแนวความคิดเรื่องหน้าที่ของหน่วยงานราชการสมัยใหม่ หรือองค์กรทางด้านการปกครองสมัยใหม่ และแนวคิดเรื่องผลประโยชน์สาธารณะที่มี การมุ่งเน้นว่าหน่วยงานราชการสมัยใหม่มีภารกิจทำเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมส่วนบุคคลสาธารณะ ได้แก่ นักการเมืองและข้าราชการที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่จะต้องมีหลักจริยธรรมในการทำงาน กล่าวคือ ต้องปฏิบัติหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนเท่านั้น มิใช่เพื่อมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว ในขณะที่เดียวกันบุคคลสาธารณะต้องปลอดจากอิทธิพล หรือสิ่งล่อตาล่อใจ เพื่อให้การตัดสินใจเป็นอิสระและเป็นกลาง ฉะนั้น หลักการขัดกันแห่งผลประโยชน์ในหน่วยงานราชการสมัยใหม่ จึงมีไว้เพื่อให้บุคคลสาธารณะสามารถใช้ดุลพินิจในการวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเป็นธรรม ซึ่งเป็นการปกป้องผลประโยชน์ทั้งของประชาชนและของรัฐในเวลาเดียวกัน

คำว่า “การขัดกันแห่งผลประโยชน์” ในความหมายของ Kenneth Kernaghan หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ใช้อำนาจหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบแสวงหาหรือมีผลประโยชน์ส่วนตนใน เรื่องนั้น ๆ ด้วย ส่วน Sandra William ได้ให้ความหมายว่า การที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือ ข้าราชการได้เปิดโอกาสให้เงินหรือผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามามีอิทธิพลต่อหน้าที่ความรับผิดชอบของตนซึ่งจะต้องมีต่อสาธารณะ และ Patrick Boyer ได้ให้ความหมายว่า ในสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่รัฐมีผลประโยชน์ส่วนตัวและใช้อิทธิพลของตำแหน่งหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว

Suemas Miller เห็นว่าการขัดกันแห่งผลประโยชน์เป็นสถานการณ์ที่บุคคลมีความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งบุคคลนั้นจะขัดกันในผลประโยชน์ ถ้าหากเขาถูกขอร้องจากบุคคลอื่นให้ตัดสินใจ เพื่อผลประโยชน์ของผู้ร้องขอโดยที่ตัวเองก็มีผลประโยชน์ที่แน่นอนจากการเข้าไปแทรกแซงการดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ส่วน William ให้ความหมายว่าเป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปมีผลประโยชน์ส่วนตัว (ทางการเงิน) ที่กระทบต่อการใช้อำนาจรัฐ หรือเป็นสถานการณ์ที่ผลประโยชน์ทางการเงินมีอิทธิพลต่อการใช้อำนาจหน้าที่

สำหรับองค์ประกอบของความขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interests) นั้น Michael McDonald เห็นว่าองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ ๓ ประการ คือ (๑) มีประเด็นเรื่องผลประโยชน์ส่วนบุคคล (ทางการเงิน) (๒) เป็นเรื่องของการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ และ (๓) เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งเป็นการขาดจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่

Ken Kernaghan และ John Langford ได้ประมวลการกระทำที่เข้าข่ายความขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interests) ได้แก่ การหาประโยชน์ให้ตนเอง (Self-Dealing) รับผลประโยชน์ (Accepting Benefits) ใช้อิทธิพล (Influence Padding) ใช้ทรัพย์สินของนายจ้างเพื่อประโยชน์ส่วนตน (Using Employer's Property for Private Advantage) ใช้ข้อมูลลับของทางราชการ (Using Confidential Information) รับงานนอก (Outside Employment or Moonlighting) และทำงานหลังออกจากตำแหน่ง (Post - Employment) ฉะนั้น การแสวงหาผลประโยชน์จากการมีผลประโยชน์ทับซ้อนอาจมีวิธีการจัดการกับปัญหาเหล่านี้โดยการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง การกำหนดนโยบายของรัฐบาลการออกเป็นมติของคณะรัฐมนตรีการออกกฎหมายใหม่ การแก้ไขหรือการออกกฎระเบียบของทางราชการใหม่ ฯลฯ

การขัดกันแห่งผลประโยชน์สำหรับหน่วยงานภาครัฐ อาจไม่ใช่เรื่องผลประโยชน์ทางการเงินเสมอไป แต่อาจเป็นเรื่องของผลประโยชน์ทางการเมืองได้เช่นเดียวกัน กล่าวคือ การได้รับการสนับสนุนและได้รับความภาคภูมิใจจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งการใช้นโยบายของรัฐบาลอาจกลายเป็นเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนได้ เช่น การใช้นโยบายการเมืองของกลุ่มเสียงข้างมาก คือ นโยบายสาธารณะที่ให้ความหวังว่าจะอำนวยความสะดวกแก่คนหมู่มาก โดยที่ภาระค่าใช้จ่ายก็เป็นของคนส่วนใหญ่ เช่น นโยบายสวัสดิการสังคม เป็นต้น นโยบายของกลุ่มผลประโยชน์ คือ นโยบายสาธารณะที่ให้ประโยชน์แก่คนกลุ่มเล็กๆ และบีบบังคับคนกลุ่มเล็กๆ ๑ อีกเช่นกันที่ต้องแบกค่าใช้จ่ายและการเมือง เพื่อผู้อยู่ใต้การอุปถัมภ์นโยบายให้ประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่คนกลุ่มเล็กๆ ๑ ในขณะที่สังคมจะต้องแบกรับภาระ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันดังกล่าวข้างต้น ได้แก่ ทฤษฎีสัมเหลี่ยมของการทุจริตคอร์รัปชัน (Fraud Triangle Theory) ทฤษฎีหัวหน้า - ตัวแทน (Principal - Agent Problem Theory) และทฤษฎีการขัดกันแห่งประโยชน์ (Conflict of Interests Theory) ล้วนแล้วแต่เป็นพื้นฐานสำคัญของการวิเคราะห์ถึงปัญหา “การทุจริตคอร์รัปชัน” ในองค์กรภาครัฐ เพราะรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันของภาครัฐมีลักษณะที่มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น

๓. สาเหตุของการทุจริตคอร์รัปชัน

สาเหตุของการทุจริตคอร์รัปชันมีต่าง ๆ มากมายหลายสาเหตุ เช่น

ประเวศ วะสี ได้กล่าวไว้ในงานสัมมนา “เราจะป้องกันแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในยุคปฏิรูปกันอย่างไร” ว่าสาเหตุที่สังคมไทยมีการทุจริตคอร์รัปชันเกิดขึ้นนั้น เนื่องมาจากเหตุผล ๓ ประการ ได้แก่ (๑) โครงสร้างเชิงอำนาจลักษณะสังคมไทยเป็นสังคมเป็นความสัมพันธ์กันเชิงอำนาจระหว่างผู้มีอำนาจกับผู้ไม่มีอำนาจเป็นความสัมพันธ์ทางดิ่งจะเกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ผู้มีอำนาจใช้อำนาจหาประโยชน์มีความฉ้อฉลมาก ผู้ไม่มีอำนาจจะแสวงหาความอุปถัมภ์จากเจ้านายตน สังคมใดที่มีความสัมพันธ์ทางดิ่งที่เรียกว่า Vertical Relationship เศรษฐกิจจะไม่ดี การเมืองจะไม่ดีและศีลธรรมจะไม่ดี (๒) แนวทางการพัฒนาที่ผ่านมาเรารับแนวทางการพัฒนาของตะวันตกเข้ามาที่เน้นเงินเป็นตัวตั้ง ดังนั้นจึงเป็นการส่งเสริมให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน (๓) ความอ่อนแอในระบบทั้งระบบการเมือง ระบบราชการ ระบบการศึกษา ระบบศาสนา ระบบสื่อมวลชน สุทธิ อากาศฤกษ์ กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันว่า เกิดจากสาเหตุในตัวบุคคลผู้กระทำผิด ซึ่งมีองค์ประกอบ ๔ ประการ ได้แก่ การมีโอกาส การมีสิ่งจูงใจ หรือสิ่งล่อใจ การเสี่ยงภัย โดยผลที่จะได้รับคุ้มค่ามากกว่าการถูกจับกุมและประการสุดท้าย ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ กล่าวถึงสาเหตุของการทุจริตคอร์รัปชันว่าเกิดจากความชั่วใน จิตใจของบุคคล และการขาดระเบียบขาดบรรทัดฐานทางสังคม

นิพนธ์ พัวพงศกร และคณะได้นำเสนอผลการศึกษาวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การต่อต้านคอร์รัปชันในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยได้กล่าวถึงต้นตอ หรือสาเหตุของการทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการไทยว่าเกิดจากอำนาจหน้าที่ของรัฐ ๒ ด้านใหญ่ๆ ได้แก่ อำนาจการอนุญาตให้ละเว้นจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบ เช่น การทุจริตคอร์รัปชันในกระบวนการจัดเก็บภาษีศุลกากร เป็นต้น สำหรับด้านที่สองเกิดจากอำนาจการจัดสรรผลประโยชน์หรือสิทธิในการใช้ทรัพยากร เช่น การสัมปทานต่าง ๆ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินเพื่อการทำโครงการต่าง ๆ เป็นต้น

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ เห็นว่าโครงสร้างรากฐานอันแข็งแกร่ง ซึ่งเป็นสาเหตุของการทุจริตคอร์รัปชันที่มีอยู่เนื่องจาก

๑. ระบบการเมืองและระบบราชการมีเกราะกำบังที่แน่นหนา โดยอำนาจทางการเมืองอยู่ในมือของกลุ่มคนเพียงไม่กี่กลุ่ม ส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นมีอำนาจเงิน คนกลุ่มนี้มีสัมพันธภาพที่แน่นหนากับประชาชนท้องถิ่นทั่วไป กลุ่มธุรกิจและข้าราชการประจำ ส่วนระบบราชการประจำ จะมีโครงสร้างปิด และมีสัมพันธภาพที่ยึดโยงอย่างแน่นหนาระหว่างข้าราชการระดับต่าง ๆ ระบบที่แน่นหนาจะส่งผลทำให้มีการจัดสรรผลประโยชน์ระหว่างคนในกลุ่มอย่างลงตัว มีการปกปิดการกระทำผิดอย่างแนบเนียน มีฐานอำนาจที่หากใครบังอาจเอื้อมมือเข้าไปแก้ไขอาจเดือดร้อนได้ ดังนั้น ประชาชนจึงมักไม่มีส่วนรู้เห็นหรือไม่กล้าเข้าไปแทรกแซงการกระทำผิดต่าง ๆ ของคนกลุ่มนี้ หรือสื่อมวลชนแม้จะล่วงรู้ถึงการกระทำผิดแต่ก็ยังไม่สามารถดำเนินการใดๆ ได้มาก เนื่องจากยังไม่มีระบบที่ประกันความปลอดภัยในชีวิตของเขาได้อย่างเพียงพอ รากลึกของฐานอำนาจที่ฝังอยู่ในระบบส่งผลให้คนกลุ่มนี้สามารถทุจริตคอร์รัปชันต่อไปได้ไม่ว่าจะเป็นารร่วมกันโกง การช่วยกันปกปิด การบิดเบือนเอกสาร การที่หัวหน้าปกป้องลูกน้อง การทำลายคู่แข่ง การหาช่องโหว่ของกฎหมาย การใช้เส้นสาย การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์และการล่อด้วยผลประโยชน์เพื่อเปิดช่องการทุจริตคอร์รัปชันการส่งถ่ายอำนาจผ่านระบบเครือญาติ หรือแม้กระทั่งการคุกคามขู่เข็ญทำลายผู้ที่ตั้งตนขึ้นเป็น คู่แข่งตน

๒. ภาคประชาชนขาดความเข้มแข็งและขาดผู้นำในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันที่แข็งแกร่ง ภาคประชาชนยังขาดความตื่นตัวประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่รู้สึกเดือดร้อน หรือรับรู้ถึงผลกระทบของการทุจริตคอร์รัปชันในระบบเท่าที่ควรเป็น ภาคประชาสังคมซึ่งอันที่จริงควรจะมิบทบาทในการ ปกป้องผลประโยชน์ในกลุ่มของตนกลับทำได้อย่างจำกัด ประชาชนไม่เคยชินกับการรวมกลุ่มกัน อีกทั้ง ยังขาดผู้นำที่มีอุดมการณ์และมีจำนวนไม่มากพอที่จะช่วยกันต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งประชาชนที่เคยได้รับผลประโยชน์ส่วนตัวจากนักการเมืองหรือจากระบบราชการ เช่น ได้รับเงินทุกครั้งที่เลือกตั้ง หรือติดสินบนข้าราชการจะทำให้ธุรกิจดำเนินไปได้เร็วกว่า ย่อมไม่เห็นว่าการคอร์รัปชันส่งผลเสียต่อเขา เขาย่อมมีความคิดว่าการรักษาความสัมพันธ์ภายใต้ระบบอุปถัมภ์ของนักการเมืองและข้าราชการส่งผลดีต่อตนเอง ดังนั้นจึงเป็นการยากที่คนเหล่านี้จะเปลี่ยนใจหันมาต่อต้านคอร์รัปชันและยึดมั่นในความถูกต้องเพราะเขาจะต้องเสียผลประโยชน์หากกระทำเช่นนั้น

๓. ค่านิยมที่เป็นอุปสรรคฝังรากลึกในสังคมที่เป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมการทุจริตคอร์รัปชัน อาทิ ค่านิยมในสังคมอุปถัมภ์ เช่น คณะนิมนต์น้ำพิ้งเรือเสื่อพิ้งป่า และใช้ความกตัญญูในทางที่ผิด ฯลฯ ค่านิยมในสังคมธนานิยม เช่น ยกย่องเงินทอง ยกย่องวัตถุ ชื่อเสียงเกียรติยศ ฯลฯ ค่านิยมในสังคมผู้รักชาติหวัดเป็นยอดดี เช่น เข้าเมืองตาหลิวต้องหลิวตาตาม อย่าแกว่งเท้าหาเสี้ยน ประนีประนอม ฯลฯ ค่านิยมเหล่านี้ส่งเสริมให้คนในสังคมไม่เฉพาะนักการเมืองหรือข้าราชการเท่านั้น แม้แต่ประชาชน ธรรมดาทั่วไปยังมีแนวโน้มของความไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่เคารพกฎหมายของบ้านเมือง ไม่มีระเบียบวินัย จนเรียกได้ว่าเป็นลักษณะทั่วไปของคนในสังคม

๔. การขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ปัจจุบันคนในสังคมยังขาดอุดมการณ์ ขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองข้าราชการ นักธุรกิจและประชาชน เนื่องจากประเทศชาติไม่เคยมีอุดมการณ์ที่ยึดโยงให้คนแต่ละคนปรารถนาที่จะทำประโยชน์ให้ประเทศชาติจึงมีจำนวนน้อยเท่านั้นที่มุ่งหมายเข้ามาอยู่ในระบบต่าง ๆ ในสังคมเพื่อปกป้องประโยชน์ของประเทศชาติในขณะที่คนส่วนใหญ่เข้ามาเพื่อประโยชน์ของตนเอง เพื่อประโยชน์ของพวกเขาพ้องและญาติมิตรในกลุ่มของตน นักการเมืองนั้นหากมีการสร้างระบบต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อต่อต้านผลประโยชน์ทั้งทางตรงทางอ้อม ส่วนชาวบ้านซึ่งเคยได้รับเงินชื่อเสียง หากต่อไปเขาไม่ได้เงินนั้นเพราะการตรวจสอบดีขึ้น แทนที่เขาจะยินดีทำตามด้วยหัวใจที่ตระหนักรู้ว่าเป็นผลดีต่อภาพรวมเรากลับจะเห็นเขาพยายามหาทางหลบเลี่ยงกฎหมายต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองได้รับเงินรางวัลหรือของกำนัล ทั้งนี้เกิดจากการอยากได้ผลประโยชน์เข้าตัวมากกว่า รักษาผลประโยชน์ของชาตินั้นเอง

สรุปสาเหตุของการทุจริตคอร์รัปชัน

สาเหตุของการทุจริตคอร์รัปชันเกิดขึ้น เพราะช่องโหว่ทางกฎหมาย เช่น การเปิดช่องทางให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ดุลพินิจได้อย่างมากมายในการวินิจฉัยสั่งการ ไม่ว่าจะไปในทางผ่อนผันหรือเข้มงวดให้คุณให้โทษแก่บุคคลที่มีประโยชน์เกี่ยวข้องได้ ในบางกรณีอาจปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วหรือเตล่งเรื่องให้ช้ำก็ได้ซึ่งการที่กฎหมายเปิดช่องให้ดังกล่าวทำให้ประชาชนต้องมอบผลประโยชน์บางอย่างเพื่อให้เรื่องของตนได้ผ่านการพิจารณาอย่างที่ต้องการ การที่ข้าราชการดำเนินการได้ตามใจดังกล่าวเป็นเพราะระบบราชการติดตามตรวจสอบของไทยไม่มีประสิทธิภาพ อีกทั้ง การทุจริตคอร์รัปชันในระบบราชการ ออกเป็น ๒ ลักษณะคือ สาเหตุทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง กับสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย

๔. รูปแบบของการทุจริตคอร์รัปชัน

การทุจริตคอร์รัปชันในอดีตมีการจำแนกออกเป็น ๓ รูปแบบ คือ (๑) การกระทำผิดกฎหมาย “เป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการ” หมายถึง การใช้อำนาจหน้าที่ที่กระทำใด ๆ หรือการละเว้นการกระทำใด ๆ การเรียก/การรับทรัพย์สินและ “ความผิดต่อเจ้าพนักงาน” หมายถึง การที่บุคคลทั่วไปกระทำการทุจริตคอร์รัปชัน (๒) การกระทำที่ไม่ผิดกฎหมายแต่ผิดศีลธรรม หรือ จรรยาบรรณ เช่น ข้าราชการทหารชั้นผู้ใหญ่ นำเอาทหารชั้นผู้น้อยไปใช้ในกิจการส่วนตัว และ (๓) การได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากตำแหน่งหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและชอบด้วยศีลธรรม ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่ผิดทั้งกฎหมายและจรรยาบรรณ เช่น กรณีที่ข้าราชการได้รับค่าตอบแทนต่าง ๆ ตามตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง แม้ว่าจะมีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดอัตราค่าตอบแทนเหล่านั้น เนื่องจาก ได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนเป็นประจำอยู่แล้ว เมื่อพิจารณาลักษณะของการทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันเราจะพบว่ามีความแตกต่างจากในอดีต ทั้งในแง่ของฐานความผิด ความซับซ้อนของรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชัน การสร้างเครือข่ายการทุจริตคอร์รัปชันที่เป็นระบบและความเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันของ ประเทศไทยในปัจจุบันสามารถแบ่งออกได้เป็น ๔ รูปแบบ ได้แก่ การทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐ ด้านการเงินและการบัญชี การทุจริตคอร์รัปชันในการจัดซื้อจัดจ้าง การแสวงหาผลประโยชน์จากงานที่ให้บริการประชาชน งานตรวจสอบหรืองานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม และการจ่ายสินบน

วิทยากร เชียงกุล ได้ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูล และมีการแบ่งรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันออกเป็น ๘ รูปแบบ ดังต่อไปนี้

๑. การยักยอก (Embezzlement) ซึ่งสามารถเป็นไปได้ ทั้งการแอบเอางบประมาณหรือทรัพย์สินของรัฐมาเป็นของตนเอง

๒. การที่เจ้าหน้าที่รัฐเรียกรับเงินจากภาคธุรกิจ (Extortion) หรือการที่ภาคธุรกิจให้สินบนหรือผลประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่รัฐ ภายหลังเสร็จสิ้นภาระงานนั้น ๆ หรืองานประสบความสำเร็จ รวมทั้งการที่เจ้าหน้าที่ตัดสินใจให้ทำหรือไม่ทำอะไรบางประการ ซึ่งทำให้ผู้ให้สินบนได้รับประโยชน์เหนือคู่แข่ง

๓. การเลือกจ้างบุคคล หรือการแต่งตั้งญาติพี่น้อง หรือพวกพ้องของตน (Nepotism)

๔. การทำสัญญาจ้างเหมา หรือการให้สัมปทาน เฉพาะกลุ่มนายทุน หรือพวกพ้องที่ให้การสนับสนุนตน (Cronyism)

๕. การใช้ข้อมูลภายในของรัฐที่เป็นความลับ เพื่อซื้อ - ขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ (Insider Trading) เช่น กรณีที่เจ้าหน้าที่รัฐรู้ข้อมูลล่วงหน้าว่า รัฐบาลประกาศลดค่าเงิน และนำข้อมูลเหล่านี้ไปบอกให้แก่นักธุรกิจ หรือนักลงทุน เพื่อดำเนินการซื้อขายเพื่อกำไร

๖. การฟอกเงิน (Money Laundering) เป็นการโยกย้าย ถ่ายเทเงินในบัญชีที่ได้จากการทุจริตคอร์รัปชัน ฉ้อฉล หรือมีที่มาโดยผิดกฎหมาย หรือผิดศีลธรรม (การพนัน การค้าของเถื่อน การเป็นนายหน้าค้าแรงงาน ฯลฯ) เข้าไปหมุนเวียนในธนาคาร เพื่อหลบเลี่ยงแหล่งที่มาอันไม่ถูกต้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

๗. การใช้อำนาจหรือใช้ตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ เอื้อประโยชน์ต่อบริษัทของตนเอง และพวกพ้อง ซึ่งเป็นผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

๘. การเอื้อประโยชน์ (Trading Influence) เช่น การที่บริษัทให้ทำสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์แก่ตัวเจ้าหน้าที่รัฐ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การให้ตำแหน่งในบริษัทเมื่อเจ้าหน้าที่รัฐผู้นั้น

เกษียณอายุ หรือพ้นจากตำแหน่ง การให้ตำแหน่งแก่เครือญาติ หรือการให้ผลประโยชน์ ทางอ้อมอื่น ๆ แก่เจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อแลกกับการที่เจ้าหน้าที่รัฐเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทนั้น ๆ

สังคิต พิริยะรังสรรค์ ได้มีการแบ่งลักษณะของรูปแบบ “การทุจริตคอร์รัปชันแบบเบ็ดเสร็จ” ออกเป็น ๘ แบบ ได้แก่

๑. การทุจริตคอร์รัปชันแบบรวมศูนย์ ซึ่งจะเกิดขึ้นในกรณีที่มีการจัดตั้งรัฐบาลเพียงพรรคเดียว และมีการใช้อำนาจหน้าที่ในการกำหนดระเบียบ และเปลี่ยนแปลงแผนการดำเนินงานขององค์กรนั้น ๆ ส่งผลทำให้การทุจริตคอร์รัปชันในลักษณะนี้มีความแนบเนียน

๒. การทุจริตคอร์รัปชันแบบพลังแห่งการสนธิ ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มกันของเครือข่ายธุรกิจเพื่อการผูกขาด

๓. การทุจริตคอร์รัปชันแบบประสานงาน ๓ ฝ่าย ซึ่งเป็นการร่วมเอาการทุจริตคอร์รัปชันในการบริหารราชการแผ่นดิน การทุจริตคอร์รัปชันทางด้านเศรษฐกิจ และการทุจริตคอร์รัปชันทางการเมือง รวมเข้าด้วยกัน ทำให้ผู้มีอำนาจสามารถโยกย้ายบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐหรือบุคคลภายนอก เข้ารับตำแหน่งสำคัญได้โดยง่ายตายเป็นการใช้อำนาจเข้าแทรกแซงระบบราชการ

๔. การทุจริตคอร์รัปชันทางการเมือง เกิดขึ้นจากการที่ประชาชนและสังคมขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งกลายเป็นช่องทางที่ทำให้นักการเมืองสามารถกระทำการทุจริตคอร์รัปชัน ได้อย่างง่ายดาย

๕. การทุจริตคอร์รัปชันแบบมีอำนาจเบ็ดเสร็จ เป็นผลจากการที่นักธุรกิจหรือกลุ่มทุนรายใหญ่ของประเทศลงเล่นการเมืองเอง ซึ่งเมื่อเข้าไปแล้วจะมีการออกกฎหมายต่าง ๆ ที่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนิน กิจกรรมทางธุรกิจของตนเองและพวกพ้อง จนทำให้การกระทำอันทุจริตคอร์รัปชันของตนเองได้รับการรับรอง จากกฎหมาย

๖. การทุจริตคอร์รัปชันโดยใช้อำนาจเข้าไปควบคุมองค์กรอิสระ ทำให้การทำงานของฝ่ายตรงกันข้าม (พรรคการเมืองฝ่ายค้าน) ตกอยู่ในสภาพโดดเดี่ยว และไม่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กร ที่ทำหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามการกระทำอันเป็นการทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจัง

๗. การทุจริตคอร์รัปชันโดยใช้วิธีการลดทอนการตรวจสอบจากภาคประชาสังคม และการใช้อำนาจเข้าแทรกแซงสื่อจนทำให้ไม่สามารถทำงานได้อย่างอิสระ

๘. การทุจริตคอร์รัปชันที่อาศัยความผูกพันและระบบอุปถัมภ์ ซึ่งเป็นประเพณีทางสังคม แบบดั้งเดิม ซึ่งเป็นระบบที่ทำให้ประชาชนไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ต้องรอรับความช่วยเหลือจากรัฐเป็นหลัก

๕. ผลกระทบของการทุจริตคอร์รัปชัน

พรศักดิ์ ผ่องแผ้วและคณะ ๔๑ กล่าวว่า การทุจริตคอร์รัปชันนั้นก่อให้เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศทั้งผลกระทบทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ได้แก่

ผลกระทบทางการเมือง การทุจริตคอร์รัปชัน อาจทำให้กฎหมายที่ควรนำออกมาใช้ถูก บิดเบือน หรือต้องล้มเลิกไปและในทางตรงกันข้าม กฎหมายที่ไม่ควรนำออกมาใช้กลับถูกผลักดัน จากผู้มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง นอกจากนี้การทุจริตคอร์รัปชันยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเมืองเสื่อมโทรม เนื่องจากบรรดาผู้บริหารบ้านเมืองในระดับต่าง ๆ ทั้งที่เป็นนักการเมือง และข้าราชการต่างล้วนเห็นแก่ ประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง เกิดความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมในทางการเมืองการปกครองอันจะทำให้เกิด ความระส่ำระสาย และขาดประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดิน ตั้งแต่ราชการบริหารส่วนกลาง

ไปจนถึงการบริหารส่วนท้องถิ่น เพราะใครที่ให้ประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ก็จะได้รับปฏิบัติตอบเป็นพิเศษกว่าคนอื่น การจัดซื้อจัดจ้างของทางราชการ ซึ่งใช้เงินงบประมาณแผ่นดินมักไม่ได้ของที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ การทุจริตคอร์รัปชันยังทำให้เกิดปัญหาสำคัญทางการเมือง ซึ่งเป็นปัญหาหลักที่ประเทศไทยเผชิญเรื่อยมา ตั้งแต่ครั้งเปลี่ยนแปลงการปกครอง คือ การทุจริตคอร์รัปชันทำให้ระบบการเมืองไทยไม่เข้มแข็งไม่มั่นคง บั่นทอนความสามัคคีและบ่อยครั้งนำไปสู่การหยุดชะงักของการพัฒนาประชาธิปไตยและสถาบันการเมืองต่าง ๆ

ผลกระทบทางเศรษฐกิจ การทุจริตคอร์รัปชันก่อให้เกิดปัญหาสูญเสียทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากรทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ไปโดยเปล่าประโยชน์เงินภาษีอากรถูกนำไปใช้ในทางที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนส่วนรวมแต่กลับนำไปแบ่งปันให้กับนักการเมือง ข้าราชการ หรือผู้มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องในระดับต่างๆ การบริหารงานพัฒนาประเทศจึงขาดประสิทธิภาพ แผนพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคมก็ไร้ความหมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจทำให้การปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติประสบความล้มเหลว เนื่องจากคอร์รัปชันก่อให้เกิดการขาดหลักเหตุผลทั้งในขั้นตอนการวางแผนและในขั้นการปฏิบัติตามแผน นอกจากนี้การทุจริตคอร์รัปชันยังทำให้การหารายได้เข้ารัฐ เป็นไปอย่างไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยขณะเดียวกันรัฐต้องจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินมากกว่าที่จะต้องใช้จ่ายไปจริง

ผลกระทบทางสังคม การทุจริตคอร์รัปชันเปรียบเสมือนโรคร้ายทำให้สังคมเสื่อมโทรม อาจทำลายค่านิยมของสังคมให้เบี่ยงเบน หรือหันเหไปตามความต้องการของผู้หวังประโยชน์นอกจากนี้ การทุจริตคอร์รัปชันยังทำให้ผู้ที่ค่อนข้างยากจน กลายเป็นกลุ่มคนที่ไร้ความหมายเป็นเพียงวัตถุในการถูกแสวงหาและในทางตรงกันข้ามคนรวยและผู้มีอภิสิทธิ์จะได้รับประโยชน์มากขึ้น ก่อให้เกิดความอยุติธรรมขึ้นในสังคมทั้งก่อให้เกิดความแตกแยกระหว่างข้าราชการและประชาชนอีกด้วย

นอกจากนี้ การทุจริตคอร์รัปชันของนักการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อให้เกิดผลเสียหายต่อปัจจุบันและอนาคตของประเทศไทยอย่างน้อย ๔ ข้อ ดังนี้

๑. ทำให้คนกลุ่มน้อยคดโกงทรัพยากรของส่วนรวมไปเป็นของตนเองอย่างผิดกฎหมายและจริยธรรมการเมืองไม่ได้พัฒนาเป็นประชาธิปไตยแบบที่ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคอย่างแท้จริง

๒. ทำให้เกิดการบิดเบือนการใช้ทรัพยากรของประเทศ ที่ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้รับประโยชน์สูงสุด เช่น มีงบประมาณเพื่อพัฒนาการศึกษาและสาธารณสุขน้อยลง การก่อสร้างถนน หรือถาวรวัตถุต่าง ๆ มีคุณภาพต่ำต้องซ่อมแซมบ่อย อายุใช้งานน้อยกว่าที่ควรเป็น ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพต่ำ ฯลฯ

๓. ทำให้เกิดการผูกขาดโดยนักธุรกิจการเมืองขนาดใหญ่ ไม่ส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ความอ่อนแอ ความด้อยพัฒนาถ้าหลังขององค์กรทั้งภาครัฐและธุรกิจเอกชน

๔. ทำให้เยาวชนและประชาชนมีค่านิยมแบบยกย่องความร่ำรวย ความสำเร็จ โดยถือว่าการโกงเพื่อให้ตนเองได้ประโยชน์ เช่น การโกงข้อสอบ การใช้อภิสิทธิ์ เล่นพวก โกงเล็กโกงน้อยต่าง ๆ เป็นเรื่องปกติที่ใคร ๆ ก็ทำกัน ทำให้ประชาชนขาดจริยธรรม ศีลธรรม คิดแต่ในเชิงแก่งแย่งแข่งขันเอาเปรียบกันอย่างไม่เคารพกติกา ไม่มีวินัย ไม่มีจิตสำนึกที่จะทำงานร่วมกันเพื่อหมู่คณะกลายเป็น คนเห็นแก่ได้ที่อ่อนแอไร้ความภาคภูมิใจ ไร้ศักดิ์ศรี ดังนั้น การจะพัฒนาคนชุมชนและประเทศชาติ เพื่อจะร่วมมือและแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ เป็นไปได้ยาก

วุฒิปวงษ์ เปรียบจริยวัฒน์ ได้แบ่งระดับการทุจริตคอร์รัปชันในมิติตามผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อประเทศชาติและสังคมโดยรวม ซึ่งสามารถแบ่งได้ ๓ ระดับ ด้วยกันดังนี้

ระดับที่ ๑. เป็นผลกระทบระหว่างเอกชนกับเอกชน ไม่มีผลที่เป็นสาระต่อรัฐบาล หรือสาธารณชน ตัวอย่างเช่น เมื่อมีคนมาประมูลขายของเหมือนกันให้รัฐบาลในราคาที่แตกต่างกัน โดยไม่มีการฮั้ว ไม่ว่าจะเลือกซื้อจากใคร รัฐบาลก็จ่ายเงินเท่าเดิมการทุจริตคอร์รัปชันแบบนี้ถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันระดับที่ ๑ เพราะไม่ได้มีผลกระทบโดยตรงต่อรัฐบาล หรือสาธารณชน แม้ผลที่เกิดขึ้นในระดับเอกชนอาจจะมหาศาลก็ตาม กล่าวคือ อาจทำให้บริษัทของญาติมิตรเพื่อนฝูงของบรรราชรัววยอย่างผิดหูผิดตาในขณะที่บริษัทคู่อริล้มหายตายจากไป

ระดับที่ ๒. เป็นผลกระทบระหว่างเอกชนกับรัฐ การซื้อแพงขายถูกจนถึงการให้สัมปทานและอำนาจผูกขาด กับนายทุนไทยและต่างชาติเพื่อมาขูดรีดประชาชนดังได้กล่าวข้างต้นถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชัน ระดับที่ ๒ ทั้งนี้เพราะการูดเงินของรัฐและประชาชนไปให้เอกชนรายใดรายหนึ่ง

ระดับที่ ๓. เป็นผลกระทบในระดับยุทธศาสตร์ของประเทศในกรณีที่รัฐบาลตัดสินใจดำเนินนโยบายสำคัญของประเทศชาติ อย่างผิดพลาดเพียงเพราะหวังค่าหัวคิวจนทำให้ประเทศชาติเสียหายอย่างใหญ่หลวง

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้กล่าวถึง ผลกระทบของการทุจริตคอร์รัปชันว่าการทุจริตคอร์รัปชัน ก่อให้เกิดความเสียหายในหลายๆ ด้าน ตัวอย่างเช่น ในเชิงเศรษฐกิจ การทุจริตคอร์รัปชันเป็นค่าใช้จ่ายส่วนเพิ่มที่ผู้มีรายได้น้อยต้องแบกรับภาระมากกว่าผู้มีรายได้น้อยมาก กล่าวคือ การทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหาคนจน ซึ่งจะทำให้ความเหลื่อมล้ำของรายได้ประชากรในประเทศสูงขึ้น ในลักษณะเดียวกันในภาคธุรกิจ บริษัทเล็กก็จะเป็นผู้แบกรับภาระค่าสินบนมากกว่าบริษัทใหญ่ ทำให้ธุรกิจขนาดย่อมที่เป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจไทยในอนาคตและเป็นแหล่งสร้างงานของประเทศ ควรได้รับการส่งเสริมกลับต้องมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้น สุดท้ายการทุจริตคอร์รัปชันก็นำไปสู่ความอ่อนแอของรัฐ

สรุปผลกระทบของการทุจริตคอร์รัปชัน

ไม่ว่าพฤติกรรมการทุจริตคอร์รัปชันจะมีระดับความรุนแรงมากน้อยเพียงใดต่างก็มีผลกระทบต่อปัจเจกบุคคล และสังคมโดยรวมอย่างหลากหลายและซับซ้อนมากเกินกว่าที่คิด การทุจริตคอร์รัปชันส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ไม่แต่เฉพาะด้านเศรษฐกิจและการเมืองเท่านั้น หากแต่ยังกระทบถึงพัฒนาการเจริญเติบโตทางด้านจิตวิทยาและปรัชญาของมนุษย์ด้วยในทางกลับกัน ค่านิยมเหล่านี้ก็เป็นสิ่งที่หล่อเลี้ยงชีวิตให้การทุจริตคอร์รัปชันดำรงอยู่ เติบโตและขยายตัวออกไปมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การทุจริตคอร์รัปชันยังเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาอื่น ๆ จำนวนมาก เช่น ปัญหาสมองไหล ปัญหาด้านการกระจายรายได้ปัญหาความชอบธรรมทางการเมืองและเมื่อนำการทุจริตคอร์รัปชันไปผสมผสานกับปัญหาอื่น ๆ ทำให้ประเด็นเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในวงราชการเป็นประเด็นที่เกี่ยวพันกับการพัฒนาประเทศโดยตรง

๖. ความรู้ หลักการ และแนวคิดเกี่ยวกับความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) ความเสี่ยง หมายถึง ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์หรือการดำเนินการใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อองค์กรในทางที่เสียหาย เป็นผลให้การดำเนินงานอาจไม่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

การบริหารความเสี่ยงองค์กรโดยรวมตามแนวคิดของ COSO (COSO Enterprise Risk Management)

การบริหารความเสี่ยงองค์กรโดยรวม หมายถึง กระบวนการบริหารความเสี่ยงที่บุคคลทั่วทั้งองค์กรได้มีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ และคาดการณ์ถึงเหตุการณ์ หรือความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงการระบุแนวทางในการจัดการกับความเสี่ยงดังกล่าวให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมหรือยอมรับได้เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งมีองค์ประกอบทั้งหมด ๘ ประการ ประกอบด้วย

๑. Internal Environment หรือ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ถือเป็นพื้นฐานขององค์ประกอบอื่น ๆ ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของค่านิยม จริยธรรม ความสามารถของบุคลากร แนวทางการบริหารของผู้บริหารฯ ซึ่งสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่ดีหรือไม่ดีจะมีผลต่อการควบคุมและการบริหารความเสี่ยง

๒. Objective Setting หรือ การกำหนดวัตถุประสงค์ องค์กรประกอบนี้เป็นเรื่องของการกำหนดวัตถุประสงค์การดำเนินงาน ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงขอบเขตการดำเนินงาน และทำให้สามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วน โดยการกำหนดวัตถุประสงค์สามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ระดับใหญ่ๆ คือ ระดับองค์กร (Entity Level) และระดับกิจกรรม (Activity Level)

๓. Event Identification หรือ การระบุถึงเหตุการณ์หรือปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยง โดยในองค์ประกอบนี้จะต้องพิจารณาทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่จะส่งผลกระทบต่อ เรื่องของภาวะเศรษฐกิจ ธรรมชาติ การเมือง สังคม การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี โครงสร้างขององค์กร บุคลากร กระบวนการ และเทคโนโลยีขององค์กร เป็นต้น

๔. Risk Assessment หรือ การประเมินความเสี่ยง จะทำให้ทราบว่าเหตุการณ์หรือปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยง (จากองค์ประกอบที่แล้ว) จะส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือกิจกรรม โดยจะประเมินทั้งในด้านของความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น (Likelihood) และผลกระทบหากเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นจริง (Impact)

๕. Risk Response หรือ การตอบสนองต่อความเสี่ยง ผู้บริหารจะต้องกำหนดว่าจะตอบสนองหรือจัดการต่อความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นอย่างไร โดยการตอบสนองความเสี่ยงดังกล่าวอาจจะอยู่ในรูปของการหลีกเลี่ยง (Avoidance) การลดหรือควบคุม (Reduction) การกระจายหรือถ่ายโอน (Sharing) และการยอมรับ (Acceptance)

๖. Control Activities หรือ กิจกรรมการควบคุม หมายถึง นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานในการควบคุมที่ฝ่ายบริหารกำหนดขึ้น เพื่อให้มั่นใจว่าแผนจัดการ/บริหารความเสี่ยงที่กำหนดขึ้นนั้นได้มีการปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพมีการกำหนดผู้รับผิดชอบและระยะเวลาในการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน

๗. Information and Communication หรือ สารสนเทศและการสื่อสารเป็นการจัดหรือกำหนดให้มีระบบสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยง

๘. Monitoring หรือ การติดตาม หมายถึงกระบวนการในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการ/บริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ประเภทของความเสียง

ความเสี่ยงสามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภทหลัก ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์อย่างไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมาย กลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ทรัพยากร การปฏิบัติตามแผน และสภาพแวดล้อมอันส่งผลกระทบต่อองค์กร เช่น การมีโครงสร้างองค์กรที่ไม่สมบูรณ์ มีการปรับเปลี่ยนบ่อย เป็นต้น

๒. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk: O) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุก ๆ ขั้นตอน โดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ ระบบงาน ขั้นตอนการทำงาน อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากร ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่พร้อมในเรื่องงบประมาณ การเงิน เช่น ความผิดพลาดในการเบิกจ่าย สภาพคล่องทางการเงิน เป็นต้น ตลอดจนความเสี่ยงจากการขาดการจัดการข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงาน เพื่อนำมาใช้ในการบริหารการเงินได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินขององค์กร

บทที่ ๓

การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กร

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการบ่งชี้ความเสี่ยงของการทุจริตที่มีอยู่ในองค์กร โดยประเมินโอกาสของความทุจริตที่อาจเกิดขึ้นตลอดจนบุคคลหรือหน่วยงานที่อาจเกี่ยวข้องกับการทุจริต เพื่อพิจารณาว่าการควบคุมและการป้องกันการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่

การทุจริตในระดับท้องถิ่น พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการทุจริตในระดับท้องถิ่น ได้แก่ การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น แม้ว่าโดยหลักการแล้วการกระจายอำนาจมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่าง ๆ ของรัฐสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติทำให้แนวโน้มของการทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกัน

ลักษณะของการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนก ๗ ประเภท ได้แก่

๑. การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้างและการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล
๓. สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของระเบียบกฎหมาย
๔. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม
๕. สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
๖. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากส่วนต่าง ๆ
๗. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมีและผู้มีอิทธิพลท้องถิ่น

สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสรุปประเด็นได้ดังต่อไปนี้

๑. โอกาส

แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงาน กฎหมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแต่อาจยังมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมายกฎระเบียบที่ไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒. สิ่งจูงใจ

เป็นที่ยอมรับว่าสถานะเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมทุนนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่สร้างควมร่ำรวย ด้วยเหตุผลนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓. การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส

การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลกลุ่มนี้

๔. การผูกขาด

ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้นจึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ของผลประโยชน์ทางธุรกิจในบางครั้งพบ

บริษัทที่มีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการของรัฐ รูปแบบการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงการพื้นฐาน

๕. การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม

รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรม การทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่แสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่มรายได้ พิเศษให้แก่ตนเองและครอบครัว

๖. การขาดคุณธรรม จริยธรรม

ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษ ซึ่งถือเป็นเครื่องวัด ความดีของมนุษย์ แต่ในปัจจุบันพบว่า คนมีความละอายต่อบาปและความเกรงกลัวต่อบาปน้อยลง และมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

๗. มีค่านิยมที่ผิด

ปัจจุบันค่านิยมของสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงจากการยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มาเป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูง ด้วยเหตุนี้ผู้ที่มี ค่านิยมที่ผิดเห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตปกติเป็นเรื่องธรรมดา เห็นคนชื้อเป็นคนเซ่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจะทำให้การทุจริตคอร์รัปชัน โดยไม่มีความละอายต่อบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง

๒. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลหนองหอย

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (หาค่าเฉลี่ยรวม)

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลเฝ้าระวังความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบบริหารความเสี่ยง/การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงต่อการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

เทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริตประจำปีออกเป็น ๓ ด้าน ได้แก่

๑. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๒. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต ตาม พ.ร.บ. อำนาจความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ โดยสามารถระบุกิจกรรม/กระบวนการ ดังนี้
 ๑. การใช้งบประมาณ
 ๒. การใช้อำนาจ
 ๓. การใช้ทรัพย์สินของราชการ

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Know Factor	Unknow Factor
๑.	การปฏิบัติหน้าที่		
	- การเรียก รับ เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นๆ จากผู้มีส่วนได้เสีย		√
๒.	การใช้งบประมาณ		
	- การจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับ ที่เอื้อให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง		√
๓.	การใช้อำนาจ		
	- การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต ไม่เป็นไปตามลำดับ		√
๔.	การใช้ทรัพย์สินของราชการ		
	- บุคลากรเทศบาลมีการนำทรัพย์สินของราชการไปเป็นของส่วนตัว หรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง		√

หมายเหตุ:

Know Factor หมายถึง ความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น หรือคาดว่าจะเกิดขึ้นสูง (มีประวัติอยู่แล้ว)

Unknow Factor หมายถึง ไม่เคยเกิดขึ้น หรือไม่เคยมีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากกาพยากรณ์ในอนาคตว่าจะมีโอกาสเกิด

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร ดังต่อไปนี้

- สถานะสีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำมาก หรือ ไม่มี
- สถานะสีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ หรือปานกลางและสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมได้ ดูแลได้
- สถานะสีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง หรือสูงมาก เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงสุด เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะสีเขียว	สถานะสีเหลือง	สถานะสีส้ม	สถานะสีแดง
		ต่ำมาก / ไม่มี	ต่ำ/ปานกลาง	สูง/สูงมาก	สูงสุด
๑	การปฏิบัติหน้าที่				
	- การเรียก รับ เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นๆ จากผู้มีส่วนได้เสียภายนอก				√
๒	การใช้งบประมาณ				
	- การจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับ ที่เอื้อเพื่อให้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง			√	
๓	การใช้อำนาจ				
	- การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต ไม่เป็นไปตามลำดับ	√			
๔	การใช้ทรัพย์สินของราชการ				
	- บุคลากรเทศบาลมีการนำทรัพย์สินของราชการไปเป็นของส่วนตัวหรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง		√		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริต

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริต

ที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล

ในความรุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล

ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
๑	การปฏิบัติหน้าที่			
	- การเรียก รับ เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นๆ จากผู้มีส่วนได้เสียภายนอก	๓	๓	๙
๒	การใช้งบประมาณ			
	- การจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับ ที่เอื้อเพื่อให้ ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	๓	๒	๖
๓	การใช้อำนาจ			
	- การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต ไม่เป็นไปตามลำดับ	๓	๒	๖
๔	การใช้ทรัพย์สินของราชการ			
	- บุคลากรเทศบาลมีการนำทรัพย์สินของราชการไป เป็นของส่วนตัวหรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง	๒	๒	๔

จากตารางที่ ๓ ผู้จัดทำนำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องโดยเฉพาะสีแดง สีส้ม และสีเหลือง จากตารางที่ ๒ มาหาค่าเฉลี่ยรวมในขั้นตอนที่ ๓ (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Assessment)

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีค่าความเสี่ยงรวม สูง ๆ จากตารางที่ ๓ มาประเมินเทียบหรือประเมินกับมาตรการการควบคุมจัดการของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบันว่าความเสี่ยงที่แท้จริงคือเรื่องอะไร สามารถแบ่งระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ได้แก่

- ระดับดี หมายถึง จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยงไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเลยทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- ระดับพอใช้ หมายถึง จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- ระดับอ่อน หมายถึง จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อยการจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
๑	การปฏิบัติหน้าที่				
	- การเรียก รับ เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ๆ จากผู้มีส่วนได้เสียภายนอก	พอใช้			√
๒	การใช้งบประมาณ				
	- การจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับ ที่เอื้อเพื่อให้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	พอใช้			√
๓	การใช้อำนาจ				
	- การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต ไม่เป็นไปตามลำดับ	ดี	√		
๔	การใช้ทรัพย์สินของราชการ				
	- บุคลากรเทศบาลมีการนำทรัพย์สินของราชการไปเป็นของส่วนตัวหรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง	พอใช้		√	

จากตารางที่ ๔ ผู้จัดทำนำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงเรื่องที่ทำให้การประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความ เสี่ยง ตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ผู้จัดทำเลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง และระดับค่อนข้างสูงมาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	<p>การปฏิบัติหน้าที่</p> <p>- การปฏิบัติหน้าที่ ที่มีการเรียกรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ๆ จากผู้มีส่วนได้เสียภายนอก</p>	<p>๑. นายกเทศมนตรีเมืองตำบลหนองหอย ประกาศเจตนารมณ์/เจตจำนงสุจริตในการบริหารงานและการเป็นองค์กรธรรมาภิบาล มีการประกาศเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ ผู้ปฏิบัติงาน และผู้มีส่วนได้เสียภายนอก รับทราบ</p> <p>๒. ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการ และพนักงานปฏิบัติตาม ระเบียบอย่างเคร่งครัด</p> <p>๓. จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัย พนักงาน ส่วนท้องถิ่น ให้กับผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภา ท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน</p> <p>๔. การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดให้ถือ ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรื่อง หลักเกณฑ์ การรับ ทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ และแนวทางเกี่ยวกับการรับของขวัญ หรือประโยชน์อื่นใด ตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยให้ยึดถือ แนวดังกล่าวอย่างเคร่งครัด</p>
๒	<p>การใช้งบประมาณ</p> <p>การจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับที่เอื้อเพื่อให้ ประกอบการรายใดรายหนึ่ง</p>	<p>๑. นายกเทศมนตรีตำบลหนองหอย ประกาศ เจตนารมณ์/เจตจำนงสุจริตในการบริหารงานและการเป็นองค์กรธรรมาภิบาล มีการประกาศ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ ผู้ปฏิบัติงาน และผู้มีส่วนได้เสียภายนอก รับทราบ</p> <p>๒. ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการ และพนักงานปฏิบัติตาม ระเบียบอย่างเคร่งครัด</p>

		<p>๓. ผู้เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้างต้องไม่ให้เกิดกรณี การแสวงหาผลประโยชน์ การรับผลประโยชน์ การใช้อิทธิพลในฐานะและตำแหน่งหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดหาหรือการใช้ข้อมูลลับในการจัดหาที่ผู้มีหน้าที่ในการจัดหา ล่วงรู้จากการทำหน้าที่ นำไปใช้ประโยชน์ จะทำให้เกิดการแข่งขันใน การเสนอราคาอย่างไม่เป็นธรรม</p> <p>๔. คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างแต่ละโครงการรับรองตนเองว่าไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนและส่วนได้เสียใด ๆ กับผู้เสนอราคาตามแบบฟอร์มคำรับรองที่เทศบาลกำหนด</p> <p>๕. เมื่อพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายความผิดเกี่ยวกับการใช้งบประมาณที่มีขอบให้แจ้งเบาะแสต่อนายกเทศมนตรีฯ หรือผ่านช่องทางการร้องเรียน</p>
<p>๓.</p>	<p>การใช้อำนาจ การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต ไม่เป็นไปตามลำดับ</p>	<p>๑. นายกเทศมนตรีตำบลหนองหอย ประกาศเจตนารมณ์/เจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน และการเป็นองค์กรธรรมาภิบาล มีการประกาศเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้มีส่วนได้เสียภายนอกทราบ</p> <p>๒. ในการปฏิบัติงานให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายข้อบังคับทางราชการประมวลจริยธรรมของข้าราชการฯ อย่างเคร่งครัด</p> <p>๓. ผู้บังคับบัญชาควบคุมกำกับดูแลให้ข้าราชการและพนักงานปฏิบัติตาม ระเบียบอย่างเคร่งครัด</p> <p>๔. จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรมกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยพนักงาน ส่วนท้องถิ่น ให้กับผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภา ท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน</p> <p>๕. ห้ามใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนหาประโยชน์ให้ตนเอง ครอบครัว หรือพวกพ้อง</p> <p>๖. เมื่อพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายความผิดเกี่ยวกับการใช้อำนาจโดยมิชอบ ให้แจ้งเบาะแสต่อนายกเทศมนตรีฯ หรือผ่านช่องทางการร้องเรียนของเทศบาลตำบลหนองหอย</p>

<p>๔.</p>	<p>การใช้ทรัพย์สินของราชการ บุคลากรเทศบาลมีการนำทรัพย์สินของราชการไปเป็นของส่วนตัวหรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง</p>	<p>๑. นายกเทศมนตรีตำบลหนองหอย ประกาศเจตนารมณ์/เจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน และการเป็นองค์กรธรรมาภิบาล มีการประกาศเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปฏิบัติงาน และผู้มีส่วนได้เสียภายนอกรับทราบ</p> <p>๒. ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และพนักงานปฏิบัติตาม ระเบียบอย่างเคร่งครัด</p> <p>๓. จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยพนักงาน ส่วนท้องถิ่น ให้กับผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภา ท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน</p> <p>๔. ใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เช่น น้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ รถยนต์ หรือวัสดุสำนักงานเพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน</p> <p>๕. ไม่เบียดบัง ยักยอกทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น</p> <p>๖. ระมัดระวังไม่ให้ทรัพย์สินของทางราชการ ขำรุค เสียหายก่อนเวลาอันควร การซ่อมแซมหรือบูรณะถือเป็นความจำเป็นต้องกระทำตามความเหมาะสม</p>
-----------	---	---

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ ผู้จัดทำติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผน บริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป ดังต่อไปนี้

สถานะสีเขียว หมายถึง ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง หมายถึง เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ ตามมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงทุจริตลดลง ระดับรุนแรงน้อยกว่า ๓

สถานะสีแดง หมายถึง เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังไม่ได้แก้ไข ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงทุจริตไม่ลดลง ระดับความรุนแรงมากกว่า ๓

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	๑.นายกเทศมนตรีตำบลหนองหอย ประกาศเจตนารมณ์/เจตจำนงสุจริตในการบริหารงานและการเป็นองค์กรธรรมาภิบาล มีการประกาศเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปฏิบัติงาน และผู้มีส่วนได้เสียภายนอกได้รับทราบ ๒.ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และพนักงานปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๓. จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยพนักงาน ส่วนท้องถิ่นให้กับผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ๔. การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดให้ถือปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ และแนวทางเกี่ยวกับการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยให้ยึดถือแนวดังกล่าวอย่างเคร่งครัด	การปฏิบัติหน้าที่ การปฏิบัติหน้าที่ ที่มีการเรียกรับเงินทรัพย์สิน หรือประโยชน์ อื่น ๆ จากผู้มีส่วนได้เสียภายนอก	✓		

<p>๒.</p>	<p>๑. นายกเทศมนตรีตำบลหนองหอย ประกาศเจตนารมณ์/เจตจำนงสุจริตในการบริหารงานและการเป็นองค์กรธรรมาภิบาล มีการประกาศเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปฏิบัติงาน และผู้มีส่วนได้เสียภายนอกทราบ</p> <p>๒.ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และพนักงานปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด</p> <p>๓. ผู้เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้างต้องไม่ให้เกิดกรณีการแสวงหาผลประโยชน์ การรับ ผลประโยชน์ การใช้อิทธิพลในฐานะและตำแหน่งหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดหาหรือการใช้ข้อมูลลับในการจัดหาที่ผู้มีหน้าที่ในการจัดหาล่วงรู้จากการทำงานที่ นำไปใช้ประโยชน์ จะทำให้เกิดการแข่งขันใน การเสนอราคาอย่างไม่เป็นธรรม</p> <p>๔. คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างแต่ละโครงการ รับรองตนเองว่าไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน และส่วนได้เสียใด ๆ กับผู้เสนอราคาตามแบบฟอร์มคำรับรองที่เทศบาลกำหนด</p> <p>๕.เมื่อพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายความผิดเกี่ยวกับการใช้งบประมาณที่มิชอบ ให้แจ้งเบาะแสต่อนายกเทศมนตรีฯ หรือผ่านช่องทาง การร้องเรียน</p>	<p>การใช้งบประมาณ</p> <p>(๑) การจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับ ที่เอื้อเพื่อให้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง</p>	<p>✓</p>		
	<p>๑. นายกเทศมนตรีตำบลหนองหอย ประกาศเจตนารมณ์/เจตจำนงสุจริตในการบริหารงานและการเป็นองค์กรธรรมาภิบาล มีการประกาศเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปฏิบัติงาน และผู้มีส่วนได้เสียภายนอกทราบ</p> <p>๒.ในการปฏิบัติงานให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับทางราชการ ประมวลจริยธรรมของข้าราชการฯ อย่างเคร่งครัด</p> <p>๓.ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และพนักงานปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด</p> <p>๔. จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยพนักงาน ส่วนท้องถิ่น ให้กับ</p>	<p>การใช้อำนาจ</p> <p>การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต ไม่เป็นไปตามลำดับ</p>	<p>✓</p>		

<p>ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภา ท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน</p> <p>๕. ห้ามใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนหาประโยชน์ให้ตนเอง ครอบครัว หรือพวกพ้อง</p> <p>๖. เมื่อพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายความผิดเกี่ยวกับการใช้อำนาจโดยมิชอบ ให้แจ้งเบาะแสต่อนายกเทศมนตรีฯ หรือผ่านช่องทางการ ร้องเรียนของเทศบาล ตำบลหนองหอย</p>				
<p>๑. นายกเทศมนตรีตำบลหนองหอย ประกาศเจตนารมณ์/เจตจำนงสุจริตในการบริหารงานและการเป็นองค์กรธรรมาภิบาล มีการประกาศเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปฏิบัติงาน และผู้มีส่วนได้เสียภายนอกได้รับทราบ</p> <p>๒. ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และพนักงานปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด</p> <p>๓. จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยพนักงาน ส่วนท้องถิ่น ให้กับผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภา ท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน</p> <p>๔. ใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เช่น น้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ รถยนต์ หรือวัสดุสำนักงานเพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน</p> <p>๕. ไม่เบียดบัง ยักยอกทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น</p> <p>๖. ระมัดระวังไม่ให้ทรัพย์สินของทางราชการชำรุด เสียหายก่อนเวลาอันควร การซ่อมแซมหรือบูรณะถือเป็นความจำเป็นต้องกระทำตามความเหมาะสม</p>	<p>การใช้ทรัพย์สินของราชการ บุคลากรเทศบาลมีการนำทรัพย์สินของราชการไปเป็นของส่วนตัวหรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง</p>		√	

หมายเหตุ

สีแดง	เกินกว่าการยอมรับ
สีเหลือง	เกิดขึ้นแล้ว แต่ยอมรับได้
สีเขียว	ยังไม่เกิด เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ ผู้จัดทำนำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้จะต้องมีกิจกรรม หรือ มาตรการอะไร เพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๗.๑ เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะสีแดง Red)

๗.๒ เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะสีเหลือง Yellow)

๗.๓ ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๗.๑ สถานะสีแดง Red เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

๗.๒ สถานะสีเหลือง Yellow เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
การใช้ทรัพย์สินของราชการ - บุคลากรเทศบาลมีการนำทรัพย์สินของราชการไปเป็นของส่วนตัวหรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง	- ดำเนินการตามมาตรการป้องกันการทุจริตอย่างเคร่งครัด - รายงานผู้บริหารทราบทุก ๓ เดือน

๗.๓ สถานะสีเขียว Green ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
การปฏิบัติหน้าที่ - การปฏิบัติหน้าที่ ที่มีการเรียกรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ๆ จากผู้มีส่วนได้เสียภายนอก	-
การใช้งบประมาณ - การจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับที่เอื้อเพื่อให้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	-
การใช้อำนาจ - การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต ไม่เป็นไปตามลำดับ	-

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ ผู้จัดทำ จัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวมว่า มีผลจากการบริหารความเสี่ยง การทุจริต ตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด (สี) สถานะความเสี่ยง

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

เพื่อเป็นเครื่องมือ ในการกำกับและติดตามประเมินผล ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑.	การปฏิบัติหน้าที่ - การปฏิบัติหน้าที่ ที่มีการเรียกรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ อื่น ๆ จากผู้มีส่วนได้เสียภายนอก	-	-
๒.	การใช้งบประมาณ - การจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับ ที่เอื้อเพื่อให้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	-	-
๓.	การใช้อำนาจ - การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต ไม่เป็นไปตามลำดับ	-	-
๔.	-	การใช้ทรัพย์สินของราชการ - บุคลากรเทศบาลมีการนำทรัพย์สินของราชการไปเป็นของส่วนตัวหรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง	-

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

รายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริตต่อผู้บริหารเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ตามตารางที่ ๙ และ ๑๐ ดังนี้

ตารางที่ ๙ แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ หน่วยงานที่ประเมิน เทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่	
ชื่อแผนการบริหารความเสี่ยง	บริหารความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
โอกาส/ความเสี่ยง	<p>การปฏิบัติหน้าที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเรียกรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ๆ จากผู้มีส่วนได้เสียภายนอก <p>การใช้งบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับ ที่เอื้อเพื่อให้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง <p>การใช้อำนาจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต ไม่เป็นไปตามลำดับ <p>การใช้ทรัพย์สินของราชการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรเทศบาลมีการนำทรัพย์สินของราชการไปเป็นของส่วนตัวหรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☒ ใฝ่ระวังติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนการบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น ๆ (โปรดระบุ)

<p>ผลการดำเนินงาน</p>	<p>๑.การเรียกรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ๆ จากผู้มีส่วนได้เสียภายนอก</p> <ul style="list-style-type: none"> - นายกเทศมนตรีเมืองตำบลหนองหอย ประกาศเจตนารมณ์การบริหารงานสุจริต - ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างเทศบาลตำบลหนองหอย ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินทางราชการอย่างเคร่งครัด - ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างเทศบาลตำบลหนองหอย ไม่เรียกรับ เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ๆ จากผู้มีส่วนได้เสียภายนอก - การให้บริการสาธารณะจะต้องอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนให้ครอบคลุมและได้มาตรฐานขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด <p>๒.การจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับ ที่เอื้อเพื่อให้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - นายกเทศมนตรีตำบลหนองหอย ประกาศเจตนารมณ์การบริหารงานสุจริต - ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างเทศบาลตำบลหนองหอยปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง - ผู้เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้างไม่มีกรณีการแสวงหาผลประโยชน์ การรับ ผลประโยชน์ การใช้อิทธิพลในฐานะและตำแหน่งหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดหาหรือการใช้ข้อมูลลับในการจัดหาที่ผู้มีหน้าที่ในการจัดหาล่วงรู้จากการทำงานที่ นำไปใช้ประโยชน์ จะทำให้เกิดการแข่งขันในการเสนอราคาอย่างไม่เป็นธรรม - คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างแต่ละโครงการรับรองตนเองว่าไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน และส่วนได้เสียใด ๆ กับผู้เสนอราคาตามแบบฟอร์มคำรับรองที่เทศบาลกำหนด <p>๓.การใช้อำนาจ (การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต ไม่เป็นไปตามลำดับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นายกเทศมนตรีตำบลหนองหอย ประกาศเจตนารมณ์การบริหารงานสุจริต - ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างเทศบาลตำบลหนองหอย ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ - การปฏิบัติงานไม่เอื้อประโยชน์แก่พวกพ้อง และต้องคำนึงถึงการก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงาน
-----------------------	--

มีความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และตรวจสอบได้

- ไม่มีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนาหาประโยชน์ให้ตนเอง ครอบครัว หรือพวกพ้อง

๔. การใช้ทรัพย์สินของราชการ (บุคลากรเทศบาลมีการนำทรัพย์สินของราชการไปเป็นของส่วนตัวหรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง)

- นายกเทศมนตรีตำบลหนองหอย ประกาศเจตนารมณ์การบริหารงานสุจริต

- ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างเทศบาลตำบลหนองหอยปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินทางราชการอย่างเคร่งครัด

- ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างเทศบาลตำบลหนองหอยไม่เรียกรับ เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ๆ จากผู้มีส่วนได้เสียภายนอก

- การใช้ทรัพย์สินของเทศบาลตำบลหนองหอยให้คำนึงถึงความคุ้มค่า ประหยัด และประโยชน์ของเทศบาลฯเป็นหลัก และช่วยกันดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินของเทศบาลฯด้วย

ตารางที่ ๑๐ ตารางการเสนอขอปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตระหว่างปี
(ทดแทนแผนเดิม)

หน่วยงานที่เสนอขอ วันที่เสนอขอ		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงเดิม		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงใหม่		
ผู้รับผิดชอบหลัก		
ผู้รับผิดชอบรองที่เกี่ยวข้อง		
เหตุผลในการเปลี่ยนแปลง	๑. ๒. ๓. ๔.	
ประเด็นความเสี่ยงหลัก	เดิม	ใหม่

ภาคผนวก

๑. สรุปรายงานประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองหอย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖
๒. คำสั่งเทศบาลตำบลหนองหอย เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยงเทศบาลตำบลหนองหอย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

สรุปรายงานประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองหอย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

กิจกรรม/ โครงการ	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยงที่อาจจะ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจมีผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง				มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
					ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
การขออนุญาต ก่อสร้างตึก แปลง หรือรื้อ ถอนอาคาร	การปฏิบัติ หน้าที่ ที่มีการ เรียกรับ เงิน ทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่น ๆ จากผู้มีส่วนได้ เสียภายนอก	๑.ผู้บังคับบัญชา ขาดการควบคุม อย่างใกล้ชิด ๒.การเรียกรับเงิน ทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่น ๆ จากผู้มีส่วนได้เสีย ภายนอก	๑.ผู้บังคับบัญชา ขาดการควบคุม อย่างใกล้ชิด ๒.เจ้าหน้าที่มี ปัญหาทาง การเงิน ๓. เจ้าหน้าที่ ขาดจิตสำนึก	๑.ผู้บังคับบัญชา ควบคุม กำกับ ดูแล การ ปฏิบัติงานของ ข้าราชการ และ พนักงาน อย่าง เคร่งครัด ๒. ประ ก า ศ เจต น าร ม ณ์ / เจตจำนงสุจริตใน การบริหารงาน และ การ เป็น อ ง ค์ ก ร ธรรมาภิบาล มี การ ประ ก า ศ เผย แ พ ร่ ประชาสัมพันธ์ให้ ผู้ปฏิบัติงาน และ ผู้มีส่วนได้เสีย ภายนอกรับทราบ	✓				๑.ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการ และพนักงานปฏิบัติตาม ระเบียบ อย่างเคร่งครัด ๒. จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัย พนักงานส่วนท้องถิ่น ให้กับผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ใน หน่วยงาน ๓.ประกาศเจตนาธรรม/เจตจำนงสุจริตในการ บริหารงานและการเป็นองค์กรธรรมาภิบาล มีการประกาศเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ ผู้ปฏิบัติงาน และผู้มีส่วนได้เสียภายนอก รับทราบ ๔.การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ให้ถือ ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น ใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ และแนวทางเกี่ยวกับการรับของขวัญ หรือประโยชน์อื่นใด ตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยให้ ยึดถือแนวทางดังกล่าวอย่างเคร่งครัด	จำนวนเรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับการ ทุจริตและเรียกรับ ผลประโยชน์

สรุปรายงานประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองหอย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

กิจกรรม/ โครงการ	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยงที่อาจจะ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจมีผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง				มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
					ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
การจัดซื้อจัดจ้าง และบริหารงาน พัสดุ	การจัดซื้อจัด จ้างและการ ตรวจรับ ที่ เอื้อประโยชน์ ให้ผู้ประกอบการ รายใดราย หนึ่ง	๑.ผู้บังคับบัญชา ขาดการควบคุม อย่างใกล้ชิด ๒.เจ้าหน้าที่มีการ เอื้อประโยชน์ ให้กับผู้รับจ้างราย ใด รายหนึ่ง ซึ่ง เสนอ ผลประโยชน์ส่วน ตนให้กับ เจ้าหน้าที่ ๓.เจ้าหน้าที่ขาด ความรู้ความ เข้าใจในระเบียบ กฎหมายในการ จัดซื้อจัดจ้าง	๑.ผู้บังคับบัญชา ขาดการควบคุม อย่างใกล้ชิด ๒. เจ้าหน้าที่มี ปัญหาทางด้าน การเงิน ขาด คุณธรรม จริยธรรมใน ตนเอง	๑.ผู้บังคับบัญชา ควบคุม กำกับ ดูแล การ ปฏิบัติงาน ของ ข้าราชการ และ พนักงาน อย่าง เคร่งครัด ๒.ปฏิบัติตาม ระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างและการ บริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบ/ กฎหมายที่ เกี่ยวข้อง	ต่ำ	✓	สูง	สูง มาก	๑.ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการ และพนักงานปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายอย่างเคร่งครัด ๒. ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้าง ต้องไม่ให้ มีกรณีการแสวงหาผลประโยชน์ การรับ ผลประโยชน์ การใช้อิทธิพลในฐานะและ ตำแหน่งหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดหาหรือ การใช้ข้อมูลลับในการจัดหาที่มีหน้าที่ในการ จัดหาล่วงรู้จากการทำหน้าที่นำไปใช้ ประโยชน์ จะทำให้เกิดการแข่งขันในการ เสนอราคาอย่าง ไม่เป็นธรรม ๓. คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัด จ้างแต่ละโครงการ รับรองตนเองว่าไม่มี ผลประโยชน์ทับซ้อน และส่วนได้เสียใด ๆ กับ ผู้เสนอราคาตามแบบฟอร์มคำรับรองที่ เทศบาลกำหนด ๔. เมื่อพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายความผิด เกี่ยวกับการใช้งบประมาณที่มีขอบ ให้แจ้ง เบาะแสต่อนายกเทศมนตรีฯ หรือผ่านช่อง ทางการร้องเรียน	จำนวนเรื่อง ร้อง เรี ย น เกี่ยวกับการ ทุจริตในการ จัดซื้อจัดจ้าง หรือตรวจรับ งานจ้าง

สรุปรายงานประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองหอย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

กิจกรรม/ โครงการ	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยงที่อาจจะ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจมีผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง				มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
					ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
การออก ใบอนุญาต ประกอบกิจการฯ หรือหนังสือ รับรองการแจ้ง	- การแสวงหา ผลประโยชน์ จาก ผู้ประกอบการ ที่มาขอรับ ใบอนุญาตฯ	การปฏิบัติหน้าที่ ที่มีการเอื้อเพื่อ ให้ กัก ผู้ประกอบการ หรือมีการเรียกรับ เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ๆ จาก ผู้ประกอบการ ที่มาขอใบอนุญาต ฯ	ผู้บังคับบัญชา ขาดการควบคุม อย่างใกล้ชิด - เจ้าหน้าที่บาง ราย เอื้อ ประโยชน์ให้กับ พวกพ้อง หรือ บุคคลที่คุ้นเคย กัน รวมทั้งได้รับเงิน หรือทรัพย์สิน จากผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย - เจ้าหน้าที่มี ความต้องการใช้ เงิน	ยึดถือแนวทางการ ปฏิบัติประกาศ คณะกรรมการ ป้องกัน และ ปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ใดโดยธรรมจรรยา ของเจ้าหน้าที่ของ รัฐ พ.ศ.๒๕๔๓ และ แนวทาง เกี่ยวกับการรับ ของขวัญ หรือ ประโยชน์อื่นใด ตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่า ด้วยการให้หรือรับ ของขวัญ ของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๔	ต่ำ	ปาน กลาง ✓	สูง	สูง มาก	- ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการ และพนักงานปฏิบัติตาม ระเบียบ อย่างเคร่งครัด - ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการต้องไม่มีกรณี การแสวงหาผลประโยชน์ การรับ ผลประโยชน์ หรือการใช้อิทธิพลในฐานะและ ตำแหน่งหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ - เมื่อพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายความผิด เกี่ยวกับการใช้งบประมาณที่มีขอบ ให้แจ้ง เบาะแสต่อนายกเทศมนตรีฯ หรือผ่านช่อง ทางการ ร้องเรียน - ประกาศเจตนาธรรม/เจตจำนงสุจริตในการ บริหารงานและการเป็นองค์กรธรรมาภิบาล มี การประกาศเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ ผู้ปฏิบัติงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ	จำนวนเรื่อง ร้องเรียนการ เรียกรับเงิน ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่น ๆ

สรุปรายงานประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองหอย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

กิจกรรม/ โครงการ	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยงที่อาจจะ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจมีกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง				มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
					ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
การใช้ทรัพย์สิน ของทางราชการ	การทุจริต โดยการการ ใช้ทรัพย์สิน ของทาง ราชการไป เป็นของ ส่วนตัวหรือ นำไปให้กลุ่ม หรือพวก พ้อง	๑.ผู้บังคับบัญชา ขาดการควบคุม อย่างใกล้ชิด ๒.บุคลากร เทศบาลมีการนำ ทรัพย์สินของ ราชการไปเป็นของ ส่วนตัวหรือนำไป ให้กลุ่มหรือพวก พ้อง	๑.ผู้บังคับบัญชา ขาดการควบคุม อย่างใกล้ชิด ๒.เจ้าหน้าที่ ขาดความยับยั้ง ชั่งใจในการใช้ ทรัพย์สินของ ทางราชการ	๑.ผู้บังคับบัญชา ควบคุม กำกับ ดูแล การปฏิบัติงานของ ข้าราชการ และ พนักงาน อย่าง เคร่งครัด ๒.ประกาศ เจตนาธรรม / เจตจำนงสุจริตใน การบริหารงาน และการเป็นองค์กร ธรรมาภิบาลมีการ ประกาศเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ มีส่วนได้เสีย ภายนอกทราบ ๓.ปฏิบัติตาม ระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างและการ บริหารพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒๐๗ และ ๒๐๘	✓				๑.นายกเทศมนตรีตำบลหนองหอย ประกาศ เจตนาธรรม/เจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน และการเป็นองค์กรธรรมาภิบาล มีการประกาศ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปฏิบัติงานและ ผู้มีส่วนได้เสียภายนอกทราบ ๒.ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการ และพนักงานปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายอย่างเคร่งครัด ๓. จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัย พนักงาน ส่วนท้องถิ่น ให้กับผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภา ท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ๔.ใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เช่น น้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ รถยนต์ หรือวัสดุสำนักงานเพื่อ ประโยชน์ของทางราชการเท่าที่จำเป็นต่อการ ปฏิบัติงาน ๕.ไม่เบียดบัง ยกยอกทรัพย์สินของทางราชการ ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น ๖. ระมัดระวังไม่ทำให้ทรัพย์สินของทางราชการ ชำรุดเสียหายก่อนเวลาอันควร การซ่อมแซม หรือบูรณะถือเป็นความจำเป็นต้องกระทำตาม ความเหมาะสม	จำนวนเรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับการ ทุจริตและการ ใช้ทรัพย์สินของ ทางราชการไป เป็นของส่วนตัว หรือนำไปให้ กลุ่มหรือพวก พ้อง

